

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Főszerkesztő: **DR. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.****Az ifjuság és a szeszes italok.**

Kolozsvár, okt. 17

Egy szegedi író ismerteti egy lapban az alkoholizmus elleni védekezést Szegeden.

Ezt az ismertetést Kolozsváron is nagyon meg kellene szivlelni, ahol alig 16—17 esztendő suhancok már a kocsmába járnak, ahol a munkás ember is szívesen iszja el egész keresményét. Valóságos virtust csinálnak az ivásból, akár jól esik az, akár nem. A fiatal suhanc később megszokja ezt, szenvedélyes alkoholistává fajul el. Az alkohol pedig sok minden rossznak az okozója, a paraszt zsebében hamar kinyilik tőle a bicska, melylyel azután azok a bizonyos szurkálások végeztetnek. A szurkálás után következik a börtön s az oda került ember busongva gondolja, hogy Uram Istenem, miért is ittam. Száz és száz, ezer meg ezer esetet olvasunk az újságokban, hogy nagyon sok gyilkolásnak, továbbá vagyonpusztításnak a részegség, az alkohol tulságos élvezése volt az oka.

Es aztán az is igaz, hogy a legnagyobb foku alkohol élvezet a nép között divik, mert oda még nem ért el a felvilágosodottság olyan erős fénye, hogy helyes utra térítene a gondolkodást a szeszes italok felől.

A népnevelési mozgalmak folytán, írja a szegedi író, 5—6 esztendővel ezelőtt néhány városban és községben ifjusági egyesületek alakultak, így Szegeden is három ifjusági egyesület áll fenn, tisztán a nép gyermekeiből alakult. (Nem számítom ide Szegednek vagy 120—130 egyesületét.) Ezen parasztleányekből alakult ifjusági egyesületek célja nagyon szép, dicséretes. Lehetővé teszik az egyesületek, hogy tagjaik egészen más irányban fejlesztik művelődési hajlandóságukat, irtóháborút indítva az alkoholizmus ellen. Ezek az ifjak 16—21 évesek s fiatal koruk dacára oly erkölcsi erővel rendelkeznek, mint aminő erkölcsösség mostanában csak öreg embereknél divik.

Hát csak azt akarom ezzel mondani, hogy az alkoholizmus elleni harcban szörnyen nagy

szükség lenne az ifjusági egyesületek működésére is. Országunkban azonban — sajnos — nagyon kevés az ifjusági egyesületek száma, miért is igen jó lenne a falvak, községek jegyzői, néptanítói — kik erre hivatva vannak, — minél nagyobb számban alakítsák a nép gyermekeiből az ifjusági egyesületeket, melyek aztán könnyű szerrel elvégezhetnék azt, amiről már sok cicerós cikk zengedett: — serdülő fiatalok között megapasztanák azoknak a számát, akik már zsenességük dacára kocsmáznak.

De meg az alkoholizmus elleni harcban a szeszes italok árának feljebb srófolása is nagy szolgálat lenne, mert az alkohol élvezéséhez nem juthatna olcsón minden ember, aki a jelen viszonyai közt minden garasát szeszes italért adja, ha alkoholélvező.

Egyesület a rémregények ellen.

Berlinből írják, hogy ott a napokban a jó népies irodalom terjesztésére egyesület alakult, melynek élén Reiche György dr., berlini polgármester és báró Cramm-Burgdorf, braunschweigi hercegi követ állanak. Az egyesületnek célja, hogy az erkölestelen rémregények terjedésének megakadályozásával jó és erkölcsi szempontból is kifogástalan regényeket adjon a nép kezébe.

Németországon sokkal nagyobb mérvben hódít a rémregény, mint nálunk, ahol a nép egészséges eszjárását nem könnyen bódíthatják el a szemétirodalom. Millió, meg millió példány fogy el egy-egy borzalmas rémregényből, úgy hogy a legmagasabb szinten álló munkákkal szemben ezerszeresen nagyobb az elterjedésük, s ez nagy veszélyt jelent a nép erkölcsi érzékére nézve, melyre a rémregények rontó hatással vannak.

Annál dicséretesebb a berlini egyesület törekvése, mely a népszellemi igényeit a helyes uton és módon kívánja kielégíteni.

Hogy az egyesület nemes célját elérhesse, elhatározta, hogy a szemétirodalmat önnön taktikájával fogja kiszorítani. Olyatén tudniillik, hogy a kiadásában megjelenő regények külső kiállítására ugyanaz lesz, mint a rémregényeké, valamint áruk is akkora lesz, sőt a rémregények terjesztési módját is megtartják. A rémregények érdekesítő voltát szintén megkivánják a népies munkáktól, a különbség az, hogy erkölcsös modorban, vallásos jelleggel, de feleke-

zeti tendencia nélkül tárgyalt cselekvénynek kell bennük lennie.

E célra pályázatot hirdettek, melyben három díjat tűztek ki megfelelő népies regények jutalmazására. Az első díj 18000 márka, a másik kettő 12000 és 8000 márka. A munkák beküldési határideje 1905. június 15 ike, de megelőzőleg mutatványokkal kell beküldeni, melyek közül a pályázati bíróság kiválasztja a versenyre bocsáthatókat.

Bármennyire dicséretes is a berlini egyesület célja, kétes dolog, vajjon akadnak-e művészi írók, akik fölveszik a harcot a rémregényirodalommal? Mert bizonyos, hogy a népre való tekintettel engedniök kellene a művészi célokból és eszközökből, s e téren az eredmények tevése mindig gyanus értékű. A díj nagysága azonban könnyen elcsábíthatja a művészi lelkiismeretet.

Aki mindenkié lehet, de egyé nem.

— Esküdtbíróági főtárgyalás. —

A budapesti büntetőtörvényszék mint esküdtbíróág előtt, szombaton délelőtt a királyi ügyészség azzal vádolta Steckel Ferenc 24 éves ácssegédet, hogy fiatal feleségét, szül. Kronomár Mária, meg akarta ölni. A vádlott fejletlen, vézna, alacsony termetű ember. A bal fülére nem hall és a jobb lábára sántít. Kis gyermek korában magára hagyták és azóta se rokonsága, se barátja nem volt. Irni-olvasni alig tud és az intelligenciával együtt hiányzik nála az erkölcsi érzés is.

Kronomár Máriaival az utca sarkán ismerkedett meg. A leány szépen elbeszélgetett vele és a legény, aki hozzá volt szokva ahoz, hogy a nők gunyolják vagy legfőlebb szánják, — amint mondja — »borzasztóan« megszerette Kronomár Mária. Nem törődött azzal, hogy miből tarja fenn magát ez a nő, nem kérdezett semmit, hanem egyenesen kijelentette, hogy feleségül akarja venni. A »nyilvános« leány kapva-kapott az alkalmon. Ő nem törődött azzal, hogy milyen ember a kérője, hanem örömmel gondolt arra, hogy életmódja dacára asszony lehet. Nem is igen fontolták meg a dolgot, hanem másnap már az anyakönyvi hivatalban jelentkeztek.

Amikor aztán megtörtént a lakodalom, az asszony bevallotta, hogy ő el van adósodva. Hogy tehát a tartozását kifizethesse, a férj megengedte, hogy a felesége egyelőre folytathatja leánykori életmódját. Steckel azonban csakhamar megbánta, hogy az asszonynak kőlátlan szabadságot adott, mert gyanuja támadt, hogy Kronomár Mária visszaél az engedéllyel. Ez az ember nem

bánta azt, ha a felesége mindenkié, de rendkívül bántotta volna, ha meggyőződik arról, hogy az asszony egy emberé. Valami cipészlegényre volt féltékeny, mert a szobaasszony megsugta neki, hogy a cipésszel nem érintkezik, mint minden más férfivel, hanem itt már megszólalt valamennyire a sziv is.

Emiatt aztán napirenden voltak az összetűzések és négy héttel az egybekelés után a házaspár különvált egymástól. Az ácslegény még mindig »borzasztóan« szerette a csalfa asszonyt és elhatározta, hogy ha meggyőződik a hűtlenségéről, valami nagy dolgot tesz. Nem ölni akart, még csak bosszu után sem vágyott, hanem arra gondolt, hogy levágja a felesége orrát, vagy más módon elcsufítja az azzát, hogy aztán az a cipészlegény elhagyja a nőt és rut arcu Kronomár Mária egyedül az övé legyen.

Ez évi május hó 2-án, mialatt az asszony az utcán járkált, Steckel elrejtőzött az ágy alá és csöndesen meghuzva magát, izgatottan leste, hogy mi fog történni. Fél óra múlva jött az asszony és ott volt a cipész is. Steckel nem mozdult, mikor azonban látta, hogy a gyűlölt vetélytárs távozik, kibujt az ágy alól és szemrehányást tett a hűtlenségen rajtakapott asszonynak. Ebből erősebb összeütközés keletkezett és ekkor történt, hogy a magából kikelt ember zsebkését előrántva, rég elhatározott tervét végre akarta hajtani, keze azonban remegett és az orra helyett a nő halántékát találta. A vézna ember csak kisebb sebet ejtett és Kronomár Mária nyolc nap múlva teljesen fölépült sebéből.

Ezért került Steckel Ferenc ácslegény az esküdtbíróág elé szándékos emberölés kísérlete címén (?). A tárgyaláson dr. Doleschall Alfréd elnökölt; a közvédat dr. Hodászy Antal királyi ügyész képviselte; a védelmet dr. Nessi Pál országgyűlési képviselő látta el.

A szánalmas külsejű vádlott könnyezve mondta el, hogy a felesége megcsalta őt és ezért nyult a késhez. Az asszony az elnök kérdésére azzal felelt, hogy a férjének nem joga a féltékenykedésre, mert kőlátlan szabadságot adott neki.

A bizonyítási eljárás befejezése után végre az ügyészség képviselője meggyőződhetett arról, hogy itt legfőlebb könnyű testi sértésről lehet szó, ezért aztán dr. Hodászy Antal vádbeszéd helyett bejelentette, hogy a szándékos emberölés címén emelt vádat el ejti. Minthogy pedig Kronomár Mária nem kívánta a férje megbüntetését, a könnyű testi sértés pedig csak magánvádra üldözhető, a törvényszék megszüntette az

eljárást és a vádlottat nyomban szabadon bocsátották.

Most tehát folytathatják ezt az erkölcsi alap nélkül létrejött házasságot.

Büvész a bolondok-házában.

A legérdekesebb és egyúttal legrejtélyesebb problémák egyike, vajjon milyen rendszer szerint és milyen fogalmakkal szövődik a tébolyodottak gondolatvilága. Erről igen tanulságos esetet írnak Nagyváradról:

A nagyváradi tébolydában a minap büvész tartott előadást, aki különféle mutatványok után rátért a piéce de resistancera: a gondolatolvasásra. A tébolyda nagytermében összegyűlt elmebetegék között piros cédulákat osztottak ki az ápolók. A büvész a közönséghez fordult:

— Mindenki írja fel a papiroshra, hogy mit gondol.

Erre aztán többen hozzá fogtak az íráshoz, bizony jó időbe telt el, míg egy-két gondolat előkerült. Egy hajdumegyeyi ügyvéd felesége ezt írta föl finom, szálkás betűkkel:

— A doktort imádom, violám. Egy piros arcú, nevető szemű, selyembluzos varróleány ezt jegyezte a cédulára:

— Éljen a 48-as szabadelvű.

Nem érdektelen egy nyírott haju asszonynak ez a szarkalásos ákombákomja sem:

— Boszorkány, boszorkány, a bácsika csak egy boszorkány.

— A férfiak gondolatai közül valók ezek:

— Mózes nótája ezen dohános.

Aztán:

— Szemfényvesztés az egész.

Dicséretére legyen mondva a derék büvésznek, bár nem ide tartozik, de ezeket a furcsaságokat is sorra kitalálta. Aztán még mutatott az ő különös publikumának egy pár érdekes dolgot, mire egyik beteg köszönetet mondott neki, hogy lelküket igyekezett felvidítani. És a szerencsétlenek visszaballagtak a szomorúságos betegszobákba...

A befalazott építész.

Párisban a múlt kedden a „Hotel des Invalides“ közelében olyan komédia játszódott le, amely könnyen tragédiává válhatott volna.

Egy építész ugyanis a Szajna balpartján most nagy cirkuszt épít. Ötvennégy kőművest alkalmaz, akiknek bérét egyik alkalmazottja szokta hetenkint kifizetni.

A múlt szombaton fizetés nélkül tértek haza a munkások és se vasárnap, se hétfőn nem kapták meg fizetésüket. Midőn kedden a vállalkozó az építkezés színhelyén megjelent, az elkéseredett kőművesek hangosan követelték hátralékos munkadíjukat. Az építész kijelentette, hogy addig ki nem nem fizetheti őket, míg pénztár-

noka a számadásokat be nem terjeszti hozzá.

Erre a dühös kőművesek azt felelték, hogy addig nem eresztik el, míg köteleze tségének eleget nem tesz. És mikor az építész el akart menni, a felbőszült kőművesek megragadták s erőszakkal behurcolták abba az ideiglenesen épült kis házikóba, ahol az építési iroda volt és rázárták az ajtót.

A halálra rémült ember segítségért kiabált. Segélykiáltását meghallotta egy rendőrbiztos, nyomban odasietett és a szorult helyzetben lévő embert igyekezett kiszabadítani.

Minthogy szép szóval nem lehetett semmire, segítséget kért a rendőrségtől. Néhány óra múlva hatvan rendőr jelent meg a helyszínén, hogy az építészt kiszabadítsa.

A kőművesek számaikkal felfegyverkezve ellentállottak. Nemsokára 60 rendőr és 54 munkás állott a haretéren egymással szemben. A munkások egy része pedig már kezdte befalazni az építész börtönét.

Csak a rendőrbiztos higgadtságának köszönhető, hogy vérengzés nem történt. Ő ugyanis odament a házikóhoz és a falon keresztül tárgyalni kezdett az építésszel. Azt tanácsolta neki, hogy fizesse ki a munkásokat, amibe hosszas rábeszélés után végre is beleegyezett az építész. Bankárához küldött és kifizette munkásait az utolsó fillérig.

Midőn a kőművesek megkapták munkadíjukat, kiszabadították a foglyot. Reggel kilenc órától fogva délután öt óráig ült bezárva, anélkül, hogy egy pohár vizet is kapott volna.

Paraszt párbaj.

Halálosan végződött Érmihályfalván két szerelmes legény vetélkedése. Mint tudósítónk írja, valóságos párbajt vívtak s egyikük Száva András halva maradt a kertek alatt. A mérközés oka Bognár Katica, a c-apodár leány, aki hesszu időn át Kerezi Gábort boldogította szerelmével. Időközben Száva András hazavetődött a katonaságtól s a Katicát visszahozta a boldog utódjától. Kerezi Gábor ezt a nagy szegényt nem hagyta nyugton, a szállingó hírekről meg akart győződni s tegnapelőtt délben lesbe állott. Mikor aztán Száva András látta Katicától kijonni, elébe állott s nyugodtan ennyit mondott.

— Andrást reggel várlak a kertek alatt.

— Ha vársz, hát ott leszek, — felelt rá Száva András.

Másnap reggel, amint megigérték, a kertek alatt találkoztak. A mérközésről csupán annyit tudnak a fatuban, hogy Száva András halva maradt. A fején és a mellén véres sebek vannak hasítva és elárulják, hogy késsel viaskodtak. Kerezi Gábor önként jelentkezett a csendőrnél s elmondta, hogy verekedésben megölte Száva András, de a verekedés részleteiről diszkréten hallgat a kis parasztlövag.

A Gotterhalte.

Megszoktuk már azt, hogy a magyarországi oláhok mindig azt csinálják, ami nekünk nem tesz. Sőt, ha virágos kedvük kerekedik: azt cselekszik meg, amiért határozottan haragszunk. Például a magyarok a Gotterhalte kezdetű nótá iránt nem valami nagy szimpátiával viseltetnek, azt az oláhok kegyükbe fogadták. Szöveget is csináltak rá oláh nyelven, s ahol csak tehetik, tüntetnek vele. A Himnuszra persze még nem csináltak román verset, se a Szózatra. A világosi román tanítógyűlésen is történt egy ilyen Gotterhalte, érdekes epizód. A tanítógyűlés után természetesen banket volt, s a banketten természetesen zene, még pedig cigánybanda; a pankotai cigányoké. A nélkül nincs tus a felköszöntők végén, s ennek híján pedig nincs elég hatása a tósztoknak. Amikor az első szónok poharat emel a királyra (hogy valóban királynak akceptálták-e ő felségét, s szokásukhoz híven nem nevezték-e császárnak, azt nem tudni), szóval amikor a tósztok végén a szónok elkiáltja: Se treasca! — a jelenlevők odakiáltották a cigánynak:

— Gotterhalte! Gotterhalte! A primás keresztbe tette kezét s nem mozdult.

— Czigány! Huzza a Gotterhaltet!

Az csak a fejével intett nemet. Ő se rosszab a többi cigánymuzsikásoknál. A cigánynak pedig, amint tudvalevő, nincs a hegedűjében a Gotterhalte. Nekirontottak, — hiábavaló volt. Végre is a román tanítók maguk énekelték el a Gotterhaltét, román szöveggel (Domne tine si protege . . .) de zenekíséret nélkül. Nekik így is jól volt. És így mutatta meg egy cigányprimás, hogy ő jobban becsüli a magyar voltát, mint Arad megye román felekezeti tanító. Gyönyörű lecke volt . . .

HIREK.

Kolozsvár, okt. 17.

— **Utonállók.** Tegnap este 10 órakor az Emketéri kis parkban 4—5 ismeretlen csavargó megtámadta Décsi Ferencet. Décsi kétségbeesetten védte magát közbe rendőrért kiabálva. Dulakodás közbe az egyik csavargó kést rántott elő s Décsit arcán súlyosan megsebesítette. A kiabálásra valahonnan elővánszorgott egy álmos rendőr, mire az utonállók kerekét oldottak. Décsit a kihívott mentők a lakására szállították.

— **A műkoplaló.** Münchenben tegnap fejezte be Sacco Ricardo olasz műkoplaló tinezöt napra tervezett éhezését. A műkoplaló az egész idő alatt gipszfalából és nagy üvegtáblákból összeállított ketrecben ült, melyet a Witelbach vendéglőben helyeztek el. Sacco, aki 28 esztendő ember,

ketrecében egy bizottság felügyelete alatt volt és pénzért mutogatta magát. Könyveket olvasott, irogatott és állítólag valami ásványviz volt az egyetlen tápláléka. Amikor tegnap este véget ért a böjt, Sacco a közönség előtt bouillin-levest négy tojással, majd füstölt húst evett, aztán pedig két üveg bort ivott és egy szivart szívott el. Imprezáriója elmondta a közönségnek, hogy Sacco a tizenöt nap alatt tizenhat kilóval fogyott.

— **Lueger ünneplése elmarad.**

Október huszonharmadikára lázasan készül a bécsi rendőrség és nem kisebb készülődést tettek rá a bécsi munkások, akik boszut akartak állani Luegeren, amiért azt mondotta róluk, hogy himpellek, ha május 1-én a Práterbe vonulnak. Október 23-án a keresztény szociális párt nagy felvonulással, fáklyás zenéve lakarta megünnepelni Lueger születésnapját, de az ovációból nem lesz semmi. A tartománygyűlés ugyanis is élt azzal a joggal, hogy tömeges felvonulásokat a tartománygyűlés területén tiz mértföldnyi kerületben megtilthat.

— **Eljegyzési mania.** Sajátságos elmebajban szenved egy sanfranciskoi fiatalember, aki négy hónapig tartó európai utazása alatt négy amerikai leánynyal jegyeztette el magát. Májusban érkezett Chamounix-ba s a Brévent-hegy megmászása alkalmával lebukott és a fején megsebesült. Sokan azt hitték, hogy elmezavara innen ered. Alig hogy meggyógyult, udvarolni kezdett egy leánynak, aki vele egy szállóban lakott és nemsokára eljegyezte. Egy szép napon hirtelen elutazott anélkül, hogy okát megmondta volna; ugyanezt cselekedte Luzernben, Interlakenben, és más helyeken is. Néhány nappal ezelőtt Genfben érkezett egyik menyasszonyával és annak anyjával. Itt utolérte a nemzist, amennyiben ugyanazon szállóban szállt meg a chamounix-i menyasszonya is az apjával. Az apa felesősségre vonta a fiatalembert, mire ő nyugodtan válaszolta: — négy menyasszonyom van és még négy leánynyal levelezem azon czélból, hogy azokat is feleségül vegyem. A fiatalembernek környezetében levő emberek röktön látták, hogy elmebajossal van dolguk, ennél fogva röktön táviratoztak Londonba tartózkodó apjának, hogy helyeztesse el egy gyógyintézetben.

— **Érdekes nyomtatvány 1762-ből.** Wanicsek Henrik 52. gyalogezredbeli százados érdekes nyomtatványt ajándékozott a pécs múzeumnak. A nyomtatvány Mária Terézia királyné 1762. jun. 12. é. kiadott patensét tartalmazza, amelyben a poroszokkal vívott hádjárat költségeire 12.000.000 papírforint kibocsájtását rendelte el. A pénz neve. «Wiener Stadt Banco Zettel». 5, 10, 25, 50 é 100 forintot bankójegyeket bocsátottak ki. E bankók hamisítására vonatkozólag az is benfoglaltatik a patens szövegében, hogy a hamisítók és mindazok kik a hamisításban bármely módon résztvesznek, vagy segéd-

Fölülmulhatatlan az ujonnan megnyílt KALAPKIRÁLY-hoz,
hol állandóan a legutolsó divat szerinti kalapkülönlegességekben nagy választék van.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 17. sz.

keznek, megkegyelmezhetlen halálbüntetéssel sújtatnak s a királynak nem áll jogában ilyenekkel szemben kegyelmet gyakorolni. A kibocsájtott bankók kis másolatai is benne vannak a 1762-ben kiadott nyomtatványban

— **A földnek népessége.** A földnek egész lakossága összesen 1.503.300.000 lelek, akik 144 millió 110 ezer 600 négyzetmérföldnyi területen laknak. Egy most megjelent részletesebb kimutatás ismerteti a világ lakosságának miként való megoszlását is. E szerint Európában, amelynek területe 9.723.600 négyzetkilométer, 392 millió 264 ezer ember lakik, tehát egy négyzetkilométer területre átlag 40 ember jut. Ázsiának a területe 44.179.400 kvadratkilométer, a lakossága 819.556 000 lelek, egy négyzetkilométerre jut 18 lakos. Afrika 29.820.000 kvadratkilométer területén 140.700.000 ember, egy négyzetkilométeren tehát 5 ember lakik. Észak-Amerika területe 20.817.000 négyzetkilométer, a lakószáma 105.714 000, tehát ott is 5 ember jut egy kvadratkilométerre. Dél-Amerika 17 millió 740 ezer négyzetkilométernyi területén már csak 38.482.000 ember lakik, itt egy négyzetkilométer átlagos lakossága két ember, míg Ausztráliában nem is jut egy egész ember egy négyzetkilométer területre csak 0,7, mert ez a világrész Polinéziával együtt 8 millió 915 ezer 800 kvadratkilométer, a lakossága pedig összesen 6 millió 483 ezer ember.

— **Háromszázszentendős magyar síremlék.** A kassai Mihály nevű kápolna előtt most rendezik a teret s a munka közben érdekes sírkövek leltek a munkások. A síremléknek nem mint csaknem valamennyi régi sírkövek latin, hanem magyar nyelvű a felírása. Kalmár György gyermekei számára készült s a közepén a család nemesi címere látható. A felírás szövege ez:

„It fekszenek Kalmar Gior-ginek két Giermeke Egi Lianzo és egi Fio Meliek Az Urbán El Nivgottanak. . . 1622. Eszten-dőben kiknek Isten Adgion Czen-des Nivgovást es odvosseges Fel-tamadást Az Utolsó napon. Tudom Hogi Az En Megvaltom El es az utolsó Napon a Földből Fel-tamadok Es Körülvetetem Bő-römmel és Az en Testembemben Latom meg Istenemet.“

A síremséket a kápolna kölső falába illesztik be.

— **Első a szolgálat.** Párisból jelentik: A roueni uton egy automobil haladt. Gazdája ismert párisi sportmann. A forró nap, amely az országutat elárasztotta, legnagyobb hevével öntötte a sugarait. Az automobil gazdája észrevett egy csendőrt, aki gyalog, nagyokat izzadva haladt az uton és bárátságosan megkínálta egy helylyel, a gépkocsiban. Az automobil tovább indult, a csendőr hálálkodva fogódzott az ülés oldalába, a sportmann pedig élvezetét akarván szerezni vendégének, erős selbességre indította az autót.

— Felséges! — mondotta a csendőr — Most már értem az urak lelekesedését. Ugyan milyen gyorsan mehetünk mi most?

— Legalább 60 kilométerrel óránként.

— Bravó!

Másnap a sportmann perbe

fogta a hatóság sebes hajtás miatt. El is ítélte. Egyetlen tanu az országutról a kocsi vett csendőr volt. Hja, a kötelesség a hálálál is előbbre való.

— **A kétszívű ember élelmessége.** A nápolyi katonai kórházban az orvosok Di Maggio obsitos katonán azt érdekes fölfedezést tettek, hogy két szive van. Egy rendes szive a rendes helyen s egy másik szive a jobb mellkasában. A katona roppant büszke volt a két szivére s ebből egy kis tókéit is akart magának kovácsolni. Először is gazdag feleséget keresett, de két szerető dacára nem kapott. Ismerősei és barátai azt mondták, hogy csodálatos mellkasát adja el s Amerika 50.000 lírát is megadna érte a hátrahagyott családtagjainak. Csak hogy Di Maggio még életben szeretett volna egy nagyobb összeget; elhíresztelte Nápolyban, hogy egy amerikai egyetem már tényleg megvette a mellkasát 40.000 líráért s a pénz nemsokára Nápolyban lesz. A kétszívű obsitos erre a nagy összegre kisebb-nagyobb előlegeket szedett föl a nápolyiaktól, akik szívesen adtak is neki a kikötött nagy kamat reményében. Hitelezői később azonban gyanakodni kezdtek, az obsitost sarokba szorították, mire bevallotta, hogy az egész negyven ezer líra család. Az élelmes kétszívű embert letartóztatták s nemsokára itélni fognak fölötte.

— **Ez is ok a lopásra.** Schimmelné, egy jómódu iparos felesége, gyöcsörű prémes kabátot lopott egy Friedrich-strassei kereskedésből Berlinben. Ám észrevették a tolvajlást s az asszonyt letartóztatták. Vallatása alkalmával a legtermészetesebb hangon adta elő, hogy azért lopott s éppen prémes télikabátot, mert egy javasasszony tanácsolta neki. Férje ugyanis halálos beteg, orvosai már lemondtak életéről s ekkor adta azt a tanácsot a jó asszony, hogy lopjon csak egy prémes kabátot, akkor meggyógyul férje. Ha pedig felépül, lopja vissza s vásárolja meg. Az asszony elméjét megvizsgálják.

— **Festő- és rajziskola Kolozsvárt.** Fáy Sándor akad. festőművész festőiskolájába tanítványokul belépni óhajtok, Kossuth Lajos-utca 39. szám I. emeleten jelentkezhetnek.

Mindon okos nő tudja, hogy szépségét csak a Biró dr.-féle „Havasi Gyopár Crème“-el szerezheti meg. Próbátégely 70 fillér. — Kapható Wolff gyógyszerárában Kolozsvárt. 78. 4—30.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Hétfő: A denevér.
Kedd: Először Nap:leti királykisasszony.
Szerda: Napkeleti király-k. a Csütörtök: A másik 1 ór. Szép Galathea.
Péntek: A másik. A bakter.
Szombat: Szigetvári vértanuk.
Vasárnap d. u.: Viola, az alföldi haramia.
Vasárnap este: A tavasz.

CSARNOK.

A titok.

Amikor Lapin ur a harmadik névtelen levelet kapta, végre komolyan kezdte hinni, hogy a felesége rutul megcsalja. A levelek pontosan leírtak mindent: három hónap óta minden csütörtökön találkozik a kedvesével az asszony; valami csöndes utcába levő kis szálló a retek helyük; az az ember különben szintén nős, sőt két gyermek atyja. . . .

Lapin urat sohasem mondta elszánt embernek senki; azok közé a csöndes emberek közé tartozott, akik inkább kerülik a veszélyt, semmint előidézzék. Ez a harmadik névtelen levél azonban felkorbácsolta a szunyadó lelket s miután kellőképpen átgondolta a dolgot, a következő tervet eszelte ki.

Bérekcsiban a megjelölt szálló elé hajtatott s ott szobát bérelt. Az utca távoli külvárosban feküdt s egészen kihaltnak látszott. Lapin ur szivdobogva ment fel a szobába, amelyet a pincér felnyitott a számára; aztán az ablak függönye mögül lesbe állott.

Nem kellett sokáig várakoznia. Csakhamar a feleségét látta jönni, gyors tipegő léptekkel, fátyollal az arcán. Mellette a kedvese, egy hosszú bajuszu ur. . . .

Amint Lapin megpillantotta őket, hideg rémület futott át a testén. Az utolsó pillana ig kételkedett a névtelen áruló szavaiban. S ime bebizonyult az, a mit nem hitt. Ez a látvány kimondhatatlanul elgyengítette őt: hirtelen nem tudta mit tegyen. Sokáig maradt ott az ablaknál, szenvedve és csillapítva önmagát. Havem a gondolat, hogy ime egy fedél alatt van a bűnösökkel, felriasztotta kábulatából.

Septiben levetette a cipőit, aztán kiosont a folyósóra. Hamar rátalált az ajtóra, amely mögött kacagás hallatszott. Fülét a kulcslyukra tapasztotta és hallgatódzott. A fogai vacogtak, egész testét rázta a hideg. Sohasem hite, hogy létezik olyan szenvedés, aminőt ezekben a percekben kiállott.

Hanem aztán eszébe jutott, hogy valaki meglephetné nevetséges helyzetében s futva menekült erről a küszöbről vissza a szobájába. Ott rávetette magát a pamfagra s tuláradt fájdalomában zokogásba tört ki. Oly hangosan sirt, hogy valaki megkopogtatta az ajtaját s a félig nyitott ajtóban megjelent egy idősebb nő, a ki részvétellel kérdezte:

— Bocsánat uram, azt hittem, rosszul van.

A hölgy felajánlotta a segítségét. Lapin valami köszönet félet hebegett. Nem, nincs szüksége sem mire, Lapin felállt s pillanatra ránézett erve az idegen nőre könnyes szemével. Valami önkénytelen érzés ösztökélte arra, hogy e merőben idegen előtt kitarja a lelkét s elsirja neki a szerencsétlenségét. De a hölgy visszahúzódott és betette csöndesen az ajtót.

Két óra mult el. Suhogó szoknya surrant le a lépcsőn. Lapin ismét a függöny mögé állott. Gyors léptekkel ismét tovasietni látta a feleségét, mélyen az arcába buzva a fátyolát. Lépteinek hullámos ringása, egész lényének rithmikus mozgása megremegettette őt. Leküzdhetetlen gyengeséget érzett. Szeretett volna kiáltani utána; be

akarta zuzni az ablakot, hogy úgy kiáltson utána. De képtelen volt mindea mozdulatra. Szemei mintegy megbüvölve néztek a távozó után; látta mint nő egyre a távolság köztük. Végre egy sarkon befordult az asszony és eltűnt a szemei elől.

Lapin pillanat alatt kiegyenesedett. Előbbeni bémultságával ellentétben most szinte futva ment ki a szobájából, végig a folyósón, le a lépcsőn. Amikor a portás fülkéje elé ért már, utána kiáltott valaki:

— Uram, a cipője!

Most vette csak észre, hogy hatátnyában van s cipőjét a kezében viszi, akár csak valami tolvaj, Lapin elpirult, hebegett valamit, aztán felhuzta a cipőjét és kilépett az utcára.

Azt sem tudta hogyan ért a lakására. Csak akkor vette észre, hogy othon van, amikor a kulcsát az ajtózárra illesztette.

Amint az előszobába nyitott, vidám keringő hangjait hallotta a zongoráján.

— Hermine! . . .

Többet nem tudott mondani. A küszöbön túl sem jutott. Csak nézte, nézte a felesége elegáns alakját, amely ártatlan közönnyel ült a zongora előtt.

— Te vagy az Georges?

És Lapin képtelen volt egy szó is szólani. A szemei ismét megteltek könnyekkel. Aztán elhagyta az ereje és összeroskadt.

* * *
Amikor az orvos néhány perccel később a szobába lépett, Hermine zavartan s ijedten magyarázgatta:

— Sejtelmem sincs arról, mi történhetett vele. Délben még nyugodtan evett, beszélgetett. . . . Amikor hazajött, összeesett. Szegény, évek óta szivbajban szenved.

Camille Lemonnier.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Ma 1904. október 17-én:

A denevér.

Operett 3 felvonásban.

Kezdete este 7 órakor.

Nagy választékban
olcsó árak mellett
árusítja

LÁNYI BENŐNÉ
KOLOZSVÁRT,

Wesselényi Miklós-u. 2. sz. em.

levő 15—20

nőikalap termeiben

a legdivatosabb női-, leány-
és gyermek-kalapokat.

Csak első minőségű áruk,
olcsó árak!

Jókai-utca 2. szám.

Uj lisztraktár

Jókai-u. 2. a legjobb és legolcsóbb Jókai-u. 2.
lisztbevásárlási forrás.

Jókai-utca 2. szám.

Jókai-utca 2. szám.

Jókai-utca 2. szám.

GLOBUS

tisztító kivonat

jobban tisztít, mint minden más fémtisztítószer.

Vadászni akarók figyelmebe! Kitűnő vadászterület bérelhető a Felek község

összes területére évi 20 koronáért Bernáth E. Sándornál.

Toló és háló gyermekkoosi raktár.

Kényelmes bevásárlást eszközölhet mindenki

ADLER A. ADOLF

üzletében, Kossuth Lajos utca 10. szám alatt, hol

részletfizetésre is,

szolid árak mellett kaphatók nagy választékban jó minőségű vásznak, schiffonok, damaszt és kézmű-árak, paplanok, flanel takarók, szövet és csipkefüggönyök, asztal és ágy garnitúrák, futó, fali és asztal alá való szőnyegek. Különös figyelemre méltók a következő idényre már megérkezett legdivatosabb női kabátok és több új cikkek. Üzletünknek eddigi szolid alapja biztosítékot nyújt a legelőkelőbb helyen is a bizalomra.

A n. é. helybeli és vidék közönség szives támogatását minél tömegesebben kéri, legmélyebb tisztelettel

Adler A. Adolf,
üzlettulajdonos.

Minden nagyságu fali tükör!

Kitűnő inga-óra nagy raktár!

Szent, táj, vadász és történelmi képek raktára.

Vendéglő átvétel.

Sipos József

* * a „Kispipa“-ban! * *

Mint a csizmadia ipartársulat hat éven át volt vendéglőse és az

„UJVILAG“

jelenlegi bérője tisztelettel tudomására hozom n. é. vendégeimnek s általában a nagy közönségnek, hogy az Ács-féle

„Kispipa vendéglő“-t

(Szentlélek-utca)

átveszem s a legközelebb megnyitom.

Remélni bátorkodom, hogy az eddigi szives pártfogását és támogatását új üzletemben sem vonja meg tőlem a t. közönség, vagyok:

rely tisztelettel

Sipos József, vendéglős.

Páratlan a maga minőségében!

● A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelt valódi és természetes ●

ÖTVÖS-BOROK

ÖTVÖS DÁNIELNÉ

bornagykereskedő pinezéből
KOLOZSVÁRT, Ovár, Bocskay-utca 1. sz.

Telefon
511.

Ajánlja különlegességeit: Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon, Semillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet. A Münchener és I. Pilsener sörfőzdéknek erdélyrészi vezérképviselője.

Telefon
511.

— Minden megbízást teljesít. — Üvegek kölcsön. — Nagyban eladásnál magas jutalék. —

Bizományi raktárak: Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Wesselényi M.-utca 9. Telefon 429. — Adi László fűszerker. Deák F.-u. 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerk. Tivoli és Deák F.-u. sarok. Telefon 432. — Kövendi Károly Kossuth L.-u. Haller-ház. — Veress László Monostor-u. 35. Telefon 401. — Böhm Konrád Jókai-u. 11. Telefon 305. — Irimiás Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi tér 6. — Balogh János Trefort-u. 20. — Bárdi Sándor Akácza-u. 3. — Nyikora Anna Rudolf-u. 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25.

151 17-60

A ki

ezipőit elegáns és tartós karban szereti tartani,

csak is

GLOBIN

legfinomabb bőrtisztító szert használjon.

— Egyedüli gyár: —

ifj. Schuller Frigyes

részv.-társ. Eger i. B. Lipcsén.

Őszi Albert

ékszerész és órás

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 2. sz.

Nagyválaszték arany, ezüst és drágakő ékszerekben, valamint a legjobb minőségű arany, ezüst, acél és nickel Sweitzi zsebórákban. Saját részemre készített és czéggemmel ellátott Sweitzi órákért 3 évi jótállást vállalok.

alkalmi névnapi és keresztelői ajándékok

arany és ezüst tárgyak javítását, ék-kövek foglalását és órajavításokat a legutányosabb árban felvállalok, órajavításokért egy évi jótállást vállal. Törött aranyat becserélek vagy a legmagasabb árban készpénzért beváltok.

Tisztelettel

Őszi Albert, aranyműves és órás.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.